

بررسی وضعیت سلامت دهان و دندان سالمندان و عوامل مؤثر بر آن در ایران

مجری: دکتر حسین حصاری

گروه: علوم دندان پزشکی

سال شروع: ۱۳۹۲

سال پایان: ۱۳۹۳

چکیده

مقدمه

گرچه سالمندی طبیعی‌ترین رخداد زندگی است، ولی امروزه سالمندی جمعیت اتفاقی است که به دنبال خود تغییر نیازهای سلامت و پاسخ‌های متفاوت نظام سلامت را به همراه دارد. مطالعه حاضر بر آن است تا علاوه بر مرور داده‌های موجود در زمینه سلامت دهان سالمندان در ایران، به بررسی وضعیت سلامت دهان و بی‌دندانی بر اساس عوامل زمینه‌ای در افراد بالای ۶۵ سال ساکن در شهر تهران بپردازد.

روش‌شناسی

به‌منظور جمع‌آوری داده‌های موجود در زمینه سلامت دهان سالمندان، درگاه PubMed با واژه‌های "Oral Health، Elderly و Iran" و درگاه Iran Medex و Scopus نیز برای مقالات فارسی‌زبان دارای واژه‌های بی‌دندانی و سالمندان موردبررسی قرار گرفت.

در مطالعه سلامت شهری با توجه به داده‌های موجود از مرحله اول در مطالعه سال ۱۳۸۷ داده‌های مربوط به متغیرهای سن، جنس، تحصیلات، وضعیت تأهل، استفاده از دخانیات، وجود درد دندان در زمان مطالعه، وجود درد دندان در سه ماه گذشته، تعداد دندان‌های موجود در فک بالا و پایین بر اساس اظهار خود فرد، جمع‌آوری شد. نمونه‌گیری در ۳۶۸ محله در ۲۲ منطقه شهر تهران با روش Multi-stage و توسط ۱۲۴۰ نیروی آموزش انجام شد.

یافته‌ها

با توجه به نتایج مطالعات متعدد، شیوع بی‌دندانی در افراد ۶۵ سال به بالا ۷۰ درصد و بیشتر گزارش شده است. میانگین تعداد دندان‌های موجود در این گروه سنی ۵/۵ دندان و میانگین تعداد دندان‌های کشیده شده ۲۶/۵ دندان گزارش شده است. در کل ۱۱ درصد سالمندان در زمان مطالعه درد دندان را گزارش کردند. در کل ۱۹ درصد از سالمندان شهر تهران تعداد دندان‌های خود را صفر گزارش کردند و ۵ درصد دارای ۹-۱ دندان بودند. سالمندان دارای بیست دندان و بیشتر ۶۰ درصد بودند.

بحث و نتیجه‌گیری

شیوع بی‌دندانی در بین سالمندان ایرانی بسیار بالا بود، ولی وضعیت سالمندان تهرانی بهتر بوده و به‌خصوص در برخی مناطق مطلوب بود.

بی‌دندانی یک شاخص مناسب در مقایسه وضعیت سلامت دهان بزرگسالان به‌خصوص سالمندان است که مؤلفه‌های اقتصادی اجتماعی در آن تأثیرگذارند. هم‌چنین عملکرد نظام سلامت دهان در مناطق مختلف با این شاخص قابل ارزیابی است. کنترل این مشکل نیازمند تغییر الگوی درمان دندان پزشکی از درمان محوری

به سمت پیشگیری است. آموزش روش‌های مختلف نگهداری هر چه بیشتر دندان‌ها به دندان‌پزشکان در آموزش‌های مدون، تغییر الگوی پرداخت در بیمه‌ها و آموزش عموم مردم در جهت تشویق به نگهداری و مراقبت بیشتر دندان‌ها توصیه می‌شود.

کلیدواژه: بی‌دندانی، سالمند، سلامت دهان، دندان، ایران.